

Sygn. akt I C 200/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 maja 2019 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: sędzia SR Wioletta Sychniak

Protokolant: sekr. sąd. Ewelina Arkit

po rozpoznaniu w dniu 31 maja 2019 roku w Łodzi

sprawy z powództwa J. D.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. na rzecz powódki J. D. kwotę 793,78 zł (siedemset dziewięćdziesiąt trzy złote i siedemdziesiąt osiem groszy) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 5 czerwca 2018 roku do dnia zapłaty;
2. oddala powództwo w pozostałej części;
3. nie obciąża powódki obowiązkiem zwrotu pozwanemu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 200/18

UZASADNIENIE

W pozwie złożonym 4 kwietnia 2018 roku i sprecyzowanym w pismach złożonych 28.08.2018 r. i 3.12.2018 r., J. D. wniosła o zasądzenie na jej rzecz od (...) spółki z o.o. w W. kwoty 1180,45 zł wraz z odsetkami za opóźnienie od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty oraz zwrot kosztów postępowania.

W uzasadnieniu Powódka wskazała, że dochodzi wskazanej kwoty tytułem zwrotu bezpodstawnego wzbogacenia strony pozwanej. Zgodnie z nakazem zapłaty z 12 sierpnia 2016 roku miała obowiązek zapłacić na rzecz Pozwanej kwotę 810,19 złotych. Wpłaciła tę kwotę Pozwanej, a pomimo to Spółka złożyła wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego, w trakcie którego wyegzekwowano od Powódki łącznie 1180,45 złotych. **/pozew k. 4-7, pisma k. 65 i 76/**

W odpowiedzi na pozew (...) spółka z o.o. w W., reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika w osobie radcy prawnego, wniosła o oddalenie powództwa w całości. Podniosła, że wskazany przez Powódkę numer konta, na jaki dokonała wpłaty, nie należy do Pozwanej. Spółka nie otrzymała od J. D. żadnej sumy przez wszczęciem postępowania egzekucyjnego.

/odpowieź na pozew k. 62/

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 23 grudnia 2014 roku J. D. zawarła z (...) sp. z o.o. w W. umowę sprzedaży energii elektrycznej. Wskutek przedterminowego wypowiedzenia umowy przez Powódkę, Spółka naliczyła karę umowną w wysokości 500 złotych oraz wezwała do zapłaty nieuregulowanej należności za zużyty energię.

/bezsporne, nota obciążeniowa k. 15, pismo k. 16, umowa k. 17 – 22/

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 12 sierpnia 2016 roku referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym Lublin – Zachód w Lublinie nakazał J. D. zapłacić na rzecz (...) sp. z o.o. w W. kwotę 510,19 zł, w tym:

1. 10,19 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 15 kwietnia 2016 roku do dnia zapłaty;
2. 500 zł z odsetkami od dnia 30 grudnia 2015 roku do dnia zapłaty;

oraz kwotę 300,30 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. ***/bezsporne/***

Powódka dokonała 26 sierpnia 2016 roku wpłaty na rzecz Pozwanej 810,49 złotych. Kwota ta została rozksięgowana w następujący sposób:

- 486,79 zł na należność główną,
- 23,40 zł na odsetki,
- 300,30 zł na koszty zastępstwa procesowego.

W dniu 18 października 2016 roku nakazowi zapłaty nadano klauzulę wykonalności.

Pozwana złożyła 25 października 2016 roku wniosek do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi – Włocławek w Łodzi B. G. o wszczęcie egzekucji przeciwko Powódce na podstawie opisanego wyżej tytułu wykonawczego.

/bezsporne, wniosek o wszczęcie egzekucji, tytuł wykonawczy – w załączonych aktach KM 1057/16/

Zawiadomienie o wszczęciu egzekucji zostało doręczone Powódce 30 listopada 2016 roku. Komornik jednocześnie z wszczęciem egzekucji dokonał zajęcia wierzytelności z tytułu nadpłaty podatku dochodowego oraz emerytury dłużniczki.

W dniu 6 grudnia 2016 roku Powódka stawiła się w Kancelarii Komornika i poinformowała o dokonanej wpłacie 810,49 zł bezpośrednio na rachunek wierzyciela. Komornik wezwał Pozwaną do ustosunkowania się do okoliczności podanych przez dłużniczkę.

W odpowiedzi Spółka potwierdziła wpłatę dokonaną 26 sierpnia 2016 roku przez J. D. w wysokości 810,49 złotych. W kolejnym piśmie z 2.02.2017 roku Pozwana poinformowała organ egzekucyjny, że rozksięgowała ww kwotę w ten sposób, że zaliczyła: 486,79 zł na należność główną, 23,40 zł na odsetki i 300,30 zł na koszty zastępstwa. W piśmie, które do Kancelarii Komornika wpłynęło 13.03.2017 r. Pozwana wniosła o umorzenie postępowania egzekucyjnego z uwagi na spłatę całego roszczenia.

/zawiadomienie o wszczęciu egzekucji, zajęcie wierzytelności, wezwanie do dokonywania potrąceń z emerytury lub renty, protokół czynności egzekucyjnych z 6.12.2016 r., pisma wierzyciela – w załączonych aktach KM 1057/16/

Postępowanie egzekucyjne zostało zakończone z dniem 2 marca 2017 roku. Postanowieniem z tej daty Komornik ustalił koszty postępowania egzekucyjnego na łączną kwotę 416,03 złotych oraz przyznał wierzycielowi koszty zastępstwa adwokackiego w postępowaniu egzekucyjnym w wysokości 90 złotych.

/zawiadomienia o uchyleniu zajęcia, postanowienie z 2.03.2017 r. – w załączonych aktach KM 1057/16/

Powódka nie składała skargi na czynność komornika w postaci postanowienia o ustaleniu kosztów postępowania egzekucyjnego. ***/bezsporne/***

W toku egzekucji, z emerytury Powódki wyegzekwowano łącznie kwotę 1180, 45 złotych. Z tego 817,52 złotych Komornik przekazał wierzycielowi (odpowiednio kwoty 256 zł, 282,63 zł, 213,59 zł, 65,30 zł), natomiast resztę (362,93 zł) stanowiły koszty egzekucyjne.

/zaświadczenie o dokonanych wpłatach k. 41/

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Podstawę prawną roszczenia powódki stanowiły przepisy o bezpodstawnym wzbogaceniu – art. 405 k.c. Zgodnie z powyższym przepisem, kto bez podstawy prawnej uzyskał korzyść majątkową kosztem innej osoby, obowiązany jest do wydania korzyści w naturze, a gdyby to nie było możliwe, do zwrotu jej wartości. Zaistnienie bezpodstawnego wzbogacenia jest warunkowane przesłankami koniecznymi:

1. wzbogaceniem majątku jednej osoby uzyskanym kosztem majątku innej osoby;
2. wzbogacenie i zubożenie muszą pozostawać ze sobą w związku w tym rozumieniu, iż wzbogacenie jest wynikiem zubożenia, a zatem by miały wspólne źródło oraz
3. aby wzbogacenie nastąpiło bez podstawy prawnej.

W realiach niniejszej sprawy doszło do bezpodstawnego wzbogacenia Pozwanej kosztem Powódki.

Niewątpliwie Spółka dysponowała tytułem wykonawczym, uprawniającym ją do wszczęcia egzekucji przeciwko J. D.. Przy tym – wbrew twierdzeniom pozwu – należność objęta nakazem zapłaty z 12.08.2016 r. nie została spłacona w całości poprzez dokonanie przez Powódkę wpłaty w dniu 26.08.2016 r.

W dacie omawianej wpłaty Powódka zobowiązana była zapłacić Spółce:

- kwotę główną – 510,19 złotych,
- odsetki – 23,29 złotych,
- koszty – 300,30 złotych.

Łącznie była to kwota 833,78 złotych. Odsetki należało wyliczyć następująco:

- od kwoty 10,19 zł za okres 16.04.2016 r. – 26.08.2016 r. , tj. za 133 dni wg. stopy 7% rocznie – 0,26 złotych;
- od kwoty 500 zł za okres 31.12.2015 r.-26.08.2016 r., tj. za 240 dni, przy czym za 31.12.2015 r. wg stopy 8% rocznie, a za pozostały okres – 7% rocznie – 23,03 zł.

Wpłaconą w dniu 26.08.2016 r. kwotę Pozwana miała prawo zaliczyć na koszty, dalej na odsetki i na kwotę główną. Zaliczona w tej kolejności wpłata w wysokości 810,49 zł pozwalała na spłatę w całości kosztów orzeczonych nakazem, odsetek naliczonych do 26.08.2016 r. i częściowo kwoty głównej – 487,01 złotych. Do spłaty pozostała część kwoty głównej w wysokości 23,18 zł.

Przy tym podkreślenia wymaga, że oczywiście nieprawdziwy jest zarzut Pozwanej jakoby nie otrzymała od Powódki kwoty 810,49 złotych z uwagi na przelanie jej na niewłaściwe konto. Pisma składane Komornikowi w toku

postępowania egzekucyjnego przeczą temu. Spółka nie tylko potwierdziła otrzymanie wpłaty, ale i wyjaśniła sposób jej zaliczenia.

Biorąc powyższe pod uwagę, stwierdzić należy, że co do zasady Spółka była uprawniona do wystąpienia z wnioskiem o wszczęcie postępowania egzekucyjnego, ponieważ należność objęta tytułem nie została zapłacona dobrowolnie w całości. Zatem Powódka nie mogła skutecznie domagać się zwrotu całej wyegzekwowanej od niej kwoty. Po pierwsze: wierzyciel nie otrzymał całej należności z nakazu, a po drugie: wszczęcie egzekucji łączy się z koniecznością uiszczenia kosztów postępowania egzekucyjnego, które co do zasady ponosi dłużnik (art. 770 k.p.c.).

Na datę wszczęcia postępowania egzekucyjnego Powódka była winna Spółce 23,45 złotych, w tym:

- kwotę główną – 23,18 zł,

- odsetki naliczone od 27.08.2016 r. do 25.10.2016 r. – 0,27 zł (tj. za okres 60 dni wg. stopy 7% rocznie).

Jak wynika z zaświadczenia Komornika (k. 41), pierwszą wyegzekwowaną kwotę w wysokości 256 zł przekazał wierzycielowi w dniu 29.12.2016 roku. Dług na datę 29.12.2016 r. wynosił 23,74 zł (23,18 zł + odsetki 0,56 zł naliczone do ww daty, tj. za 125 dni wg. stopy 7% rocznie). Już pierwsza przekazana wierzycielowi przez komornika kwota w całości pokryła dług Pozwanej, a nawet znacznie go przeniosła. Natomiast przekazanie łącznie kwoty 817,52 zł spowodowało bezpodstawne wzbogacenie Pozwanej w zakresie kwoty 793,78 zł (817,52 zł – 23,74 zł). Jakkolwiek Pozwana dysponowała tytułem wykonawczym, to zatrzymanie całej wyegzekwowanej kwoty pomimo otrzymania dobrowolnej wpłaty przed wszczęciem egzekucji należy ocenić jako bezpodstawne. Zatem spełnione zostały wszystkie przesłanki określone w art. 405 k.c. i powództwo do kwoty 793,78 zł podlegało uwzględnieniu.

Oprócz zwrotu kwoty nienależnej wierzycielowi powódka wniosła również o zwrot poniesionych przez nią kosztów postępowania egzekucyjnego. Powództwo w tym zakresie nie zasługuje jednak na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 770 § 1 k.p.c. dłużnik zwraca wierzycielowi koszty niezbędne do celowego przeprowadzenia egzekucji. Koszty te ściąga się wraz z egzekwowanym świadczeniem. Na gruncie powyższych rozważań nie ulega wątpliwości, że pozwany w toku postępowania egzekucyjnego uzyskał nienależne mu kwoty. Jednakże na dzień wszczęcia egzekucji przysługiwało mu roszczenie wynikające z wydanego nakazu zapłaty, wynoszące 23,18 zł wraz z odsetkami za opóźnienie od dnia 26 sierpnia 2016 roku. Wszczęcie postępowania egzekucyjnego było zatem zasadne i celowe, opiewające jedynie na bezzasadnie zawyżoną kwotę. W konsekwencji roszczenie powódki o zwrot poniesionych kosztów postępowania egzekucyjnego nie podlega uwzględnieniu. W ramach niniejszego postępowania nie podlegała ocenie prawidłowość ustalonych kosztów postępowania egzekucyjnego. Zostały one ustalone prawomocnym postanowieniem organu egzekucyjnego, a Powódka nie skorzystała z możliwości wniesienia skargi na czynność komornika polegającą na ustaleniu kosztów postępowania egzekucyjnego.

Reasumując: Sąd ustalił, że w toku postępowania egzekucyjnego pozwany bezpodstawnie uzyskał od powódki kwotę 793,78 zł. Kwota ta stanowi bezpodstawne wzbogacenie pozwanego i na podstawie art. 405 k.c. podlega zwrotowi na rzecz powódki. Powództwo w pozostałej części podlega oddaleniu.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 k.c. w zw. z art. 455 k.c. Powódka nie wykazała, że skutecznie wezwała pozwanego do zapłaty żądanej pozwem kwoty jeszcze przed wytoczeniem powództwa. Złożyła ona w poczet materiału dowodowego pismo wzywające pozwanego do zapłaty, ale ze względu na brak podpisu powódki pod jego treścią oraz brak potwierdzenia wysłania stronie pozwanej wskazanego pisma w ocenie Sądu nie stanowi ono dowodu na skuteczne wezwanie pozwanego do zapłaty. W związku z powyższym Sąd zasądził należne odsetki od dnia następnego po doręczeniu pozwanemu odpisu pozwu (EPO k. 60), tj. 5 czerwca 2018 roku. W tym bowiem dniu pozwany mógł zapoznać się z dokładną treścią roszczenia strony powodowej.

O kosztach postępowania Sąd rozstrzygnął w oparciu o art. 102 k.p.c., nie obciążając powódki obowiązkiem zwrotu pozwanemu kosztów procesu. Roszczenie powódki zostało uwzględnione w 67%, jednakże ze względu na wyższe koszty

procesu po stronie pozwanego (wynikające z korzystania z usług profesjonalnego pełnomocnika) obowiązana byłaby ona do zwrotu na rzecz strony pozwanej części poniesionych kosztów procesu.

Niewątpliwie pozwana dała podstawę do wytoczenia przeciwko niej powództwa. Powódka wygrała proces co do zasady; powództwo w znacznej części zostało uwzględnione. Biorąc pod uwagę, że Powódka jest osobą starszą i sama występowała w sprawie, to określenie należnej jej kwoty mogło nastroczać trudności. Natomiast wpłata dokonana przed wszczęciem egzekucji stanowiła dla Powódki argument, że wyegzekwowane kwoty Spółce się nie należały. Ponadto rola pełnomocnika Pozwanej ograniczyła się w niniejszym postępowaniu do złożenia jedynie odpowiedzi na pozew o zdawkowym charakterze i zgłoszeniu zarzutu nie mającego potwierdzenia w faktach. W tej sytuacji obciążenie Powódki obowiązkiem zwrotu Pozwanej kosztów procesu byłoby niesprawiedliwe.